

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 13Nt/4/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820010204
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820010204.5

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v trestnej veci odsúdeného F. N., I.. XX.XX.XXXX O. N., Z. Č. XXXX/X, N., o návrhu zariadenia na zmenu spôsobu ochranného liečenia, na verejnom zasadnutí dňa 21. júna 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 448 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 74 ods. 2 Trestného zákona ochranné protitoxikomanické a protigamblerké liečenie uložené odsúdenému F. N., I.. XX.XX.XXXX trestným rozkazom Okresného súdu Košice II. sp. zn. 3T/95/2015 zo dňa 24.9.2015 u k o n ě j e.

odôvodnenie:

Odsúdenému F. N. (ďalej len „odsúdený“) bol trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp.zn. 3T/95/2015 zo dňa 24.09.2015 za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona okrem iného uložené ochranné protitoxikomanické a protigamblerké liečenie ambulantnou formou. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 15.10.2015 a týmto dňom sa stal vykonateľným.

Prípisom zo dňa 03.04.2020 Okresný súd Košice II z dôvodu miestnej príslušnosti s poukazom na ust. § 446 ods. 1 Trestného poriadku postúpil tunajšiemu súdu návrh W.. W. Z., B.. ambulantnej psychiatricky Crystal Comfor, s.r.o., so sídlom Vranov nad Topľou, ktorá ako ošetrujúca lekárka navrhla u odsúdeného zmenu ochranného protitoxikomanického a protigamblerkého liečenia z ambulantnej formy na ústavnú formu. Svoj návrh odôvodnila tým, že spolupráca s odsúdeným je komplikovaná, na kontroly sa nedostavuje, vynechal liečbu, ktorá bola nastavená na pravidelnej mesačnej báze s následkom tak závažného zhoršenia zdravotného stavu, že bol hospitalizovaný na 1. PK UNLP Košice.

Súd vo veci rozhodol uznesením zo dňa 29.09.2020, ktorým podľa § 446 Trestného poriadku v spojení s § 74 ods. 1 Trestného zákona zmenil spôsob výkonu ochranného protitoxikomanického a protigamblerkého liečenia uloženého odsúdenému F. N., I.. XX.XX.XXXX trestným rozkazom Okresného súdu Košice II. sp. zn. 3T/95/2015 zo dňa 24.9.2015 z ambulantnej formy na formu ústavnú. Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený sťažnosť.

Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 2Tos/30/2020 -70 zo dňa 25.11.2020 podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a tunajšiemu súdu uložil, aby vo veci znova konal a rozhodol. V odôvodnení uznesenia o.i. uviedol, že v danom prípade sa javí ako vhodné, pre náležité zistenie skutkového stavu v posudzovanom prípade doplniť dokazovania prostredníctvom znaleckého skúmania z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a to aktuálneho zdravotného stavu odsúdeného.

Súd postupom podľa § 446 Trestného priadku určil vo veci verejné zasadnutie.

Vzhľadom na uvádzané skutočnosti vyplývajúce zo zrušujúceho uznesenia a vyslovený právny názor krajského súdu tunajší súd opätovne vykonal verejné zasadnutie a doplnil dokazovanie o znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Znalčka podala znalecký posudok č. 121/2021.

Pôvodne, ešte pred rozhodnutím krajského súdu, bolo vykonané dokazovanie výsluchom odsúdeného, svedka W.. B. X., svedka W.. X. Z., oboznámením sa so spisom Okresného súdu Košice II sp.zn. 3T/95/2015, Odpisom registra trestov, Výpisom evidencie priestupkov, Správou psychiatrickej liečebne v Plešivci a Správou liečebného ústavu Predná Hora, následne bol opätovne vypočutý odsúdený a bolo vykonané aj dokazovanie znaleckým posudkom W.. N. J. a súd zistil tento skutkový stav.

Odsúdený uviedol, že sa cíti byť stabilizovaný. V Plešivci je od 05.05.2020. Teraz absolvuje liečenie ústavnou formou. Uviedol, že bude dodržiavať liečbu tak ako mu bola určená, teda ambulantne. Lieči sa ústavne vyše 7 a pol mesiaca. Potom bol chvíľu doma a neskôr nastúpil liečbu do Košíc a následne do Plešivca, kde ju vykonáva už 4 a pol mesiaca. Ďalej uviedol, že tie lieky, čo mu dávala W.. Z. mu nerobili dobre, chcel sa s ňou o tom rozprávať, no nepodarilo sa mu to. Z tých liekov mal zlé myšlienky, cíti sa ospalý. Teraz užíva iné lieky. Čo sa týka ukončenia pobytu na Prednej hore po jednom dni uviedol, že mal za sebou už 5 mesiacov liečenia v Plešivci a to naznačovalo tomu, že tak skoro odišiel, lebo sa domnieval, že jeho stav bol a je stabilizovaný. Bol to aj návrh zo strany primára, že pokiaľ bude preložený, môže potom z Prednej hory kedykoľvek odísť. Už v Plešivci bol dlhšie ako bolo plánované. V Plešivci mal byť dobrovoľne len tri mesiace. Išiel do Plešivca s tým, že tam bude tri mesiace, no tam mu potom hovorili, že bude dobre, aby počkal do tohto súdu. Chcel si nájsť aj prácu, ktorú aj našiel. Bude pracovať pre fyzickú osobu pána podnikateľa T. a bude pracovať pre spoločnosť, ktorá vozí paletový tovar po Slovensku, Prešov, Kežmarok, Poprad, Michalovce na nákladom skriňovom vozidle, na ktoré mám vodičské oprávnenie. Dokonca absolvoval aj psychotesty.

Na verejnom zasadnutí dňa 21.6.2021 uviedol, že pani Z. bola zbavená funkcie v Košiciach a pôsobila len vo Vranove nad Topľou, preto nemohol chodiť na kontroly. Potom bol hospitalizovaný a dali mu druhý depot, s ktorým bol spokojný. W.. J. povedal, že ak bude prepustený, tak bude sa ambulantne liečiť, tiež mu uviedla, že by mohol žiadať o invalidný dôchodok, aby bol finančne zabezpečený. Keby mal ambulantnú liečbu, tak by všetky liečby vykonal a všetko by dodržiaval, čo by mu súd ustanovil.

Svedok W.. B. X. uviedol, že odsúdený je psychiatricky liečený a je hospitalizovaný od mája 2020. Ide o prvú dobrovoľnú hospitalizáciu odsúdeného v ich zariadení - Psychiatrická liečebňa Plešivec. Preložený bol po predošlom pobyte na psychiatrickej klinike v Košiciach, kde bol hospitalizovaný od 20.04.2020 do 05.05.2020. Tam bol prijatý pre agresívne prejavy v domácom prostredí, agresívne spávanie k matke. Vstup na kliniku bol nútený, potvrdený súdom. Avšak po preklade k nám už podpísal odsúdený dobrovoľnú liečbu. U odsúdeného ide o závažné duševné ochorenie z okruhu schizofrénie a k tomu pridružené ďalšie ochorenia ako závislosť od alkoholu a od iných drog. Liečia všetky druhy psychických ochorení a porúch, okrem toxikománie, pretože toto je vecou odborného liečebného ústavu psychiatrického na Prednej hore. Liečenie odsúdeného bolo zamerané najmä na duševné ochorenie, je zaradený v protialkoholickú skupinu na skupinovú terapiu, avšak protitoxikomanické liečenie u nich nevykonáva. Jeho stav môžu v súčasnosti hodnotiť z hľadiska základnej choroby ako stabilizovaný, čo potvrdzujú aj psychologické testy. Jeho správanie na oddelení je primerané, neprejavujú sa žiadne chorobné prejavy, je zapojený v pracovnej terapii a komunitnom systéme. Verbalizuje snahu pokračovať v ambulantnej liečbe v domácom prostredí. K ochrannému protigambleriskému liečeniu uviedol, že je súčasťou protitoxikologického liečenia. Rozdiel je v tom, že gambler závislý, jeho túžbou je hrať, bez ohľadu na to či vyhrá, či nie. Kdežto hazardný hráč hrá preto, aby vyhral. Čo sa týka protitoxikomanického liečenia odsúdeného na Prednej hore uviedol, že počas ich pobytu zasielajú žiadosť na Prednú horu, kde je to prísne limitované a viazané na súhlas poisťovne. Zatiaľ sa také kroky nevykonávali vo vzťahu k odsúdenému, nakoľko tento jednak nesúhlasil a taktiež nebol z ich pohľadu dôvod na takýto postup.

W.. X. Z. ako svedok uviedla, že čo sa týka podaného návrhu na zmenu liečenia u odsúdeného bola nariadená ochranná ambulantná liečba, nielen psychiatrická ale aj protitoxikomanická, pričom prvé mesiace a roky spolupracoval za výraznej podpory matky. Bol aj ústavné hospitalizovaný kvôli zhoršeniu stavu, ale stále tá komunikácia v rámci ambulantnej ochrannej liečby bola taká, že sa dostavoval na ambulantnú liečbu. Pred podaním návrhu, tá komunikácia bola sťažaná, síce sa odsúdený ozýval, ale stále sa kontroly odkladali, neboli dodržiavané termíny. Tým, že mal nastavenú dlhodobú injekčnú

liečbu, ktorá sa práve podávala počas kontrol, tak to súvisí aj s tým, že tú liečbu neabsolvoval. Uviedla, že bola v kontakte s matkou odsúdeného, ktorá ju priebežne informovala o stave a správaní odsúdeného, ktorý sa zhoršoval. Vzhľadom aj k predchádzajúcim anamnézám a skúsenostiam, že pri vynechaní liečby došlo k opakovaným relapsom, teda k znovunavrátaniu príznakov, vzhľadom k tomu, že chceli zamedziť definitívnemu zhoršeniu stavu, ktorý zvyčajne sa manifestoval tým, že odsúdený musel byť hospitalizovaný s tak výraznými poruchami správania, ktorá často súvisela aj s nejakou trestnou činnosťou, so zneužívaním psychoaktívnych látok, pretože u odsúdeného ide o kombinované dve závažné poruchy, ktoré sa pri nedodržiavaní liečebného režimu navzájom ovplyvňujú negatívnym spôsobom, to bol aj dôvod tohto návrhu. Uviedla, že vie, že aj správanie, aj čo sa týka akútnosti stavu odsúdeného sa zlepšilo, čo asi možno logicky pripísať na druh tej supervízie toho ústavného zariadenia. Často prišli na kontrolu spolu, resp. za intervencie matky. Pokiaľ ten kontakt medzi nimi oslabil, tak sa to prejavilo a prístup odsúdeného k liečeniu sa zhoršoval. U odsúdeného by bolo vhodné, aby s ním pracoval nejaký komunitný pracovník, o čo sa teraz aj v komunitnej psychiatrii systém usiluje, ale takýto systém v súčasnosti nefunguje. Ak by pokračovala ambulantná ochranná liečba, je potrebné, aby pokračovala v mieste trvalého bydliska, plus by mala byť zameraná aj na tú protitoxikomanickú liečbu. V ďalšom uviedla, že zlepšenie stavu u odsúdeného bol výsledok vtedajšej liečby, t.j. získanie vodičského oprávnenia, ako aj absolvovanie psychotestov, ale odsúdený vie, že na to sa vyžaduje spolupráca a riadne absolvovanie liečby. U niekoho možno povedať, že má len perspektívu, ale u odsúdeného, tak ako sa to aj potvrdilo, teda akonáhle je vynechaná liečba, tak nastupuje zhoršenie, ktoré ústi nielen do hospitalizácie ale aj do zhoršenia správania. Odsúdený pri nedodržiavaní liečenia uvádzal, že sa ich nezúčastňuje preto, lebo sa necíti chorý, že nepotrebuje liečbu. Tomu hovorí, že chýba tzv. psychický náhľad alebo pocit psychickej morbidity, čo je súčasťou klinického obrazu daného ochorenia.

Zo spisu Okresného súdu Košice II sp.zn. 3T/95/2015 vyplýva, že na odsúdeného bola podaná obžaloba pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za ktorý bol uznaný vinným trestným rozkazom zo dňa 24.09.2015, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením do výkonu trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bolo uložené podľa § 73 ods. 2 písm. c) Trestného zákona ochranné protitoxikomanické a protigamblerské liečenie ambulantnou formou. Predmetné liečenie mu bolo nariadené dňa 19.10.2015 vo výkone trestu odňatia slobody a po jeho vykonaní mu bolo nariadené dňa 18.01.2016 v Centre pre liečbu drogových závislostí. Výzva na jeho nástup v tomto zariadení mu bola adresovaná dňa 18.01.2016. Následne mu bolo zmenené zariadenie na výkon ochranného liečenia a ochranné liečenie mu bolo nariadené dňa 17.02.2016 u W.. X. Z., B.. spolu s výzvou. Tá následne v správe uviedla, že odsúdený trpí paranoidnou schizofréniou. Matka odsúdeného uviedla, že má podozrenie, že odsúdený užíva nejaké syntetické preparáty a pokračuje u neho gamblerská aktivita. V ďalšej správe uviedla, že ochranné liečenie ambulantnou formou nenapĺňa svoj účel, spolupráca s odsúdeným je komplikovaná, na kontroly sa nedostavuje, vynechal liečbu.

Z odpisu z registra trestov odsúdeného súd zistil, že tento bol doposiaľ trikrát súdne trestaný a to trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp.zn. 0T/110/2011 zo dňa 17.11.2011 pre prečin marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp.zn. 0T/69/2015 zo dňa 02.05.2015 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona a trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp.zn. 3T/95/2015 zo dňa 24.09.2015 pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Z výpisu z centrálnej evidencie priestupkov má odsúdený evidovaných 15 záznamov a to v súvislosti s porušením predpisov o cestnej premávke.

Na ostatnom verejnom zasadnutí súd doplnil dokazovanie o znalecký posudok č. 121/2021 W.. N. J., znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria.

Zo záverov predmetného znaleckého posudku vyplýva, že odsúdený v súčasnosti trpí vážnou duševnou poruchou - paranoidnou schizofréniou, kde ide o chronické psychotické ochorenie, ktoré si vyžaduje pravidelnú a celoživotnú psychofarmakologickú liečbu. Znalkyňa ďalej uviedla, že od pôvodne uloženého ochranného protitoxikomanického a protigamblerského liečenia navrhuje upustiť. V čase znaleckého vyšetrenia duševný stav odsúdeného nebol stabilizovaný, pričom odsúdený je však ku svojmu duševnému ochoreniu nekritický, aj v čase znaleckého vyšetrenia u neho absentoval pocit psychickej morbidity. Znalkyňa navrhla nariadiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou

a po stabilizácii psychických funkcií by bolo možné pokračovať v ambulantnej forme ochranného psychiatrického liečenia.

Prokurátor v konečnom návrhu uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie, poukazujúc najmä na závery znaleckého posudku navrhuje, aby súd u odsúdeného ukončil nariadené ochranné liečenie protitoxikomické a protigamblerké.

Obhajca ako aj odsúdený v konečnom návrhu zhodne uviedli, že takisto vzhľadom na závery znaleckého posudku navrhujú, aby bolo ochranné protitoxikomické a protigamblerké liečenie ukončené.

Podľa § 446 ods. 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vyslúchnutý.

Podľa § 448 ods. 1 Trestného poriadku o prepustení z ochranného liečenia alebo o jeho ukončení rozhodne na návrh prokurátora, obvineného alebo liečebného zariadenia alebo aj bez takého návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie vykonáva; ak rozhoduje na návrh, rozhodne najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu súdu.

Podľa § 74 ods. 2 Trestného zákona ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

Trvanie ochranného liečenia nie je vymedzené dobou.

Ukončenie ochranného liečenia znamená jeho ukončenie z dôvodu, že ochranné liečenie neplní svoj účel a jeho ďalšie trvanie je zbytočné, pretože jeho účel nemožno dosiahnuť.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že v prípade odsúdeného došlo k zhoršeniu zdravotného stavu po psychickej stránke, nakoľko bol opakovane psychiatricky hospitalizovaný a to na Psychiatrickej klinike v Košiciach, ako aj v Plešivci. Odsúdený nedodržiaval ambulantné liečenie, kde uvedené skutočnosti ohľadom nespôlupráce a ohľadom nedodržiavania liečby potvrdila aj svedkyňa W.. X. Z., B., pričom tieto skutočnosti vyplývajú aj z predložených lekárskejších správ. Práve tieto skutočnosti boli dôvodné pre podanie predmetného návrhu, na podklade ktorého súd konal.

Pôvodne prijatý záver súdu v podobe vyhovieť návrhu, ktorý sa premietol do rozhodnutia zo dňa 20.9.2021, keď súd zmenil spôsob výkonu uloženého ochranného protitoxikomického a protigamblerkého liečenia, neobstal v sťažnostnom konaní, keď krajský súd toto uznesenie zrušil.

Preto súd doplnil dokazovanie aktuálnym znaleckým posudkom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a na základe jeho záverov súd postupoval pri svojom ostatnom rozhodnutí. Zo záverov znaleckého posudku č. 121/2021 W.. N. J., jednoznačne vyplýva, že uložené ochranné liečenie neplní svoj účel a jeho ďalšie trvanie je zbytočné, nakoľko nie je možné dosiahnuť dlhodobé zlepšenie zdravotného stavu odsúdeného.

Ochranné liečenie je jedným z druhov ochranných opatrení, ktoré patria medzi prostriedky slúžiace na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Jeho účelom je rovnako ako pri treste zaistiť ochranu spoločnosti, ale špecifickým spôsobom

Keďže znalkyňa aktuálne konštatovala neúčelnosť liečenia uloženého pôvodne odsúdenému, súd dospel k záveru, že z tohto dôvodu nemožno ani vyhovieť návrhu zariadenia na zmenu spôsobu výkonu ochranného liečenia, teda nemožno meniť jeho formu, keď vôbec nemožno očakávať, žeby splnilo svoj účel v konečnom dôsledku bez ohľadu na formu jeho výkonu, preto súd v súlade so závermi posudku ochranné protitoxikomické a protigamblerké liečenie uložené odsúdenému ukončil.

Znalkyňa navrhovala u odsúdeného nariadiť ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. K tomuto súd uvádza, že pri rozhodovaní podľa §446, resp. § 448 Trestného poriadku, teda už vo fáze vykonávacieho konania (§ 406 a nal. Trestného poriadku), od § 445 Trestný poriadok upravuje výkon ochranných opatrení, teda aj ochranného liečenia, pričom predmetné ustanovenia pojednávajú a teda riešia len zmenu spôsobu, resp. ukončenie liečenia pôvodne uloženého, v tomto štádiu konania nie je možné ukladať iný druh liečenia, preto nebolo možné pri tomto druhu rozhodovania súdu pojať návrh znalkyne na uloženie ochranného psychiatrického liečenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia tohto uznesenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Vranov nad Topľou. Ak sťažnosť podá prokurátor má odkladný účinok.